

Båtliv tipsar om batteriövervakning

Shunten håller koll på strömmen

På kort tid har det dykt upp flera intressanta instrument som på ett enkelt sätt kan kontrollera strömförbrukningen ombord. Antingen via ett separat instrument eller den egna mobilen. Här presenterar vi de mest intressantaste modellerna för fritidsbåtar. Text & foto: Lars H Lindén

I ETT TIDIGARE nummer under våren presenterade vi ett elektroniskt skydd som kopplar bort batteriet från dolda förbrukare innan det är helt urladdat. En enkel lösning som skyddar batterierna mot djupurladdningar, inte minst under vinterhalvåret när man inte har samma möjlighet att kolla sina batterier i båten.

I detta nummer kommer vi att presentera övervakningsinstrument som man kan använda i förebyggande syfte under båtsäsongen. Instrument som mäter batterispänning, strömstyrka, ampere-timmar, förbrukning och laddningstillstånd. Även en återstående batteritid vid en viss urladdningshastighet.

VI HARGJORT en inventering hos marknadens största båttillbehörsbutiker i Norge och Sverige och hittade ett tiotal övervakningsinstrument för fritidsbåtar. Nästan samtliga i vårt urval har en så kallad shunt som monteras på batteriets minussida. De finns i olika

storlekar från runt 100 A och uppåt. Storleken på shunten bestäms av den maximala förbrukningen eller laddningen. Alltså om den är specificerad till 300 A så klarar den en kontinuerlig effekt på 300 A, oavsett om det är laddning eller förbrukning.

De flesta övervakningsinstrument kan även visa information från flera batteribaner som till exempel ett förbrukningsbatteri och ett startbatteri. Men har båten endast en shunt installerad får man endast upp all information i ett av batterierna och endast batterispänningen i det andra. Förslagsvis väljer man förbrukningsbatteriet till all information och startbatteriet till endast spänning.

Presentationen av värden kan antingen ske via ett separat instrument som förslagsvis placeras vid förarplatsen. Eller via mobilen eller surfplattan om instrumentet är utrustat med WiFi eller Bluetooth.

I VÅR SAMMANSTÄLLNING är BattMan och Mini

Blue Sea lite mera traditionella instrument med en shunt som monteras vid batteriet och ett separat instrument kan placeras vid förarplatsen. Pico har tre olika modeller med inbyggt WiFi som kan anslutas till en mobil eller surfplatta. Två modeller av Pico har även givare för volymer i båtens tankar. Mastervolt och Victron har även Wifi och några modeller som kan presentera sin information direkt på en NMEA-kompatibel kartplotter.

OM MAN SÖKER en lättmonterad och prisvärd övervakning ombord som även passar mindre båtar har Victron den klart smartaste lösningen. Den har också beteckningen Smartshunt och finns i fyra olika storlekar, även med IP65-klassade modeller som tål lite mera fukt. Givaren ansluts till batteriets minuspol, en app laddas ner till mobilen eller surfplattan och hela installationen är klar. En mycket enkel lösning som ger all information om förbrukningsbatteriet och enbart spänningen om man har ett extra startbatteri. ☺

1. Victron Smartshunt är precis som namnet antyder ett mycket enkelt och smart system för övervakning av båtens ström. Med inbyggd Bluetooth får man upp alla viktiga fakta till en app i mobilen eller surfplattan. Shunten finns i fyra olika storlekar och den minsta är på 300 A och kostar cirka 1 200 kr.

2. Victron 712 är ett alternativ för den som både vill ha ett separat instrument vid förarplatsen och även få upp samma information i en mobil eller surfplatta via Bluetooth. Victron 712 kan lämna information från två batterier, till exempel från förbrukningsbatteriet med spänning, förbrukade amperetimmar, laddningstillstånd m m, och från startbatteriet med enbart spänning. Shunten är på 500 A. Ca-pris 2 500 kr.

3. Söker man den optimala batteriövervakningen kan Victron GlobalLink vara ett alternativ. Det är en enhet som kan anslutas till 5G-nätverket och som har en inbyggd antenn som fungerar över nästan hela världen. Förutom övervakning kan den även styra andra installationer i båten som till exempel värmare och kylskåp. GlobalLink är endast en central och måste anslutas till en shunt eller liknande. Ca-pris runt 3 000 kr.

4. Pico har tre olika modeller, samtliga med inbyggd Bluetooth. Skärmen är på 3,5 tum och vattentät. Pico One är den enklaste med en shunt på 300 A och avsedd för endast en batteribank. Pico Standard har en shunt på 500 A och instrumentet kan övervaka flera batteribankar och även volymer i bränsle- och vattentankar. Pico Blue är toppmodellen som har en vanlig shunt på 500 A och dessutom en så kallad Quadro-shunt som kan övervaka hela 20 olika förbrukare och generatorer. Ca-priset för Pico One är 4 440 kr.

5. MasterShunt 500 från Mastervolt är en avancerad shunt som ger all information som behövs för övervakning av batteribanken och styrning av spänning, ström, laddningstillstånd och återstående tid. All information görs tillgänglig för systemet via en enda MasterBus- eller CZone-kabel. En integrerad realtidsklocka gör det möjligt att helt automatisera ditt system. Exempel på detta är att man kan starta generatoren automatiskt när batterierna är börjar bli urladdade. Mastershunt 500 går även att programmera emot NMEA 2000 så att man kan få upp information direkt på en kartplotter. Har båten inte en kartplotter så finns en display som heter Smart Remote. Ca-priset för Smartshunt 500 är 5 600 kr och för en separat display 1 900 kr.

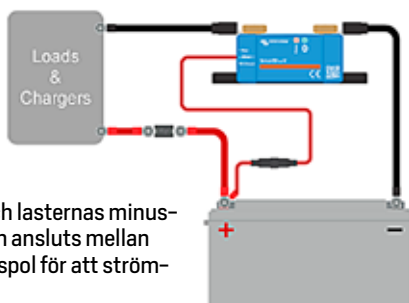

6. BattMan har två modeller med beteckningarna Lite och Pro, båda med en shunt på 500 A. Skillnaden är att BattMan Pro även visar historik och kan larma när batteriets spänning börjar bli för låg. Två batteribankar kan övervakas hos båda modellerna, till exempel ett förbrukningsbatteri med komplett övervakning och ett startbatteri med enbart spänning. Båda modellerna saknar Bluetooth. Ca-priser från 2 500 kr.

7. Mini Blue Sea är en liten vattentät ampere-mätare med en digital display. Låg strömförbrukning på endast 15 mA och kan därmed vara ett bra alternativ för segelbåtar och mindre motorbåtar. Levereras med en shunt på 100 A. Saknar Bluetooth. Ca-pris 1 425 kr.

8. Den enklaste installationen kan se ut på detta sätt. Från batteriets minuspol drar man en kabel till shuntens ena sida. Den andra sidan ansluts till förbrukarnas och lasternas minus-sida. Den tunna röda kabeln ansluts mellan shunten och batteriets pluspol för att strömsätta shunten.

Anmärkning: Våra cirka priser kommer i första hand från respektive generalagent. Ute hos återförsäljare kan helt andra priser förekomma.

9. Boken EI, elektronik och nätverk ombord från Fritidsskepparen är en mycket informativ fakta- och kursbok för den som vill fördjupa sig i allt som har med ström att göra i en fritidsbåt. Den innehåller allt från grundläggande ellära och hur man gör egna installationer. Ett kapitel som vi gillade handlade om olika batterityper, deras kapacitet, hur mycket som kan utnyttjas och deras livslängd. Ca-pris 325 kr plus frakt.